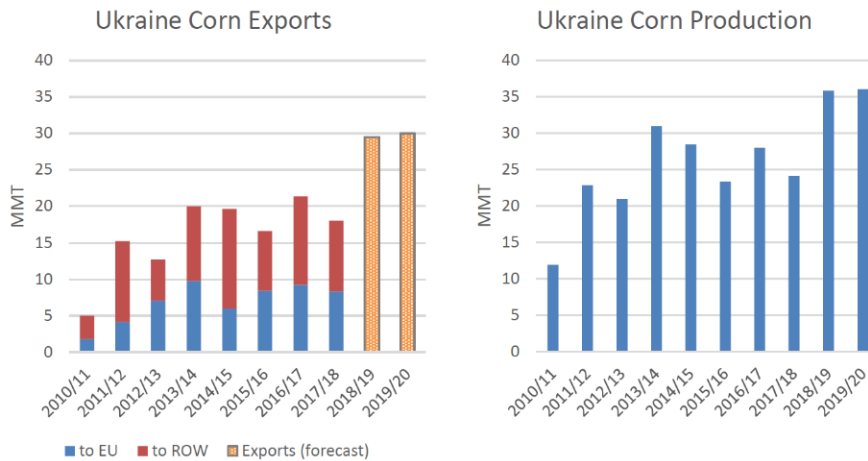

สถานการณ์ตลาดและการค้าธัญพืชโลก สิงหาคม ๒๕๖๒

ยูเครนส่งออกข้าวโพดสูงเป็นสถิติอีกครั้ง

การส่งออกข้าวโพดของยูเครนในปี 2019/20 คาดว่าจะมีจำนวนทั้งสิ้น 30 ล้านตัน ซึ่งสูงเป็นสถิติอีกครั้ง โดยมากกว่าสถิติเดิมในปี 2018/19 ที่มีการส่งออกทั้งสิ้น 29.5 ล้านตัน ปัจจุบันยูเครนได้กลายเป็นผู้ผลิตที่มุ่งเน้นด้านการส่งออก เนื่องจากปริมาณการบริโภคข้าวโพดในประเทศค่อนข้างจำกัด ซึ่งปริมาณการผลิตที่มากขึ้นกว่าสามเท่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาทำให้สัดส่วนของผลผลิตที่ถูกส่งออกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของผลผลิตทั้งหมดในปัจจุบัน และคาดว่าจะมีสัดส่วนมากขึ้นไปอีกในปีที่จะถึงนี้ ยูเครนมีพื้นที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรปและใกล้กับตะวันออกกลาง รวมทั้งมีความสัมพันธ์ทางการค้าที่ดีกับจีน ทำให้จีนเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญของการส่งออกข้าวโพดของยูเครน นอกจากนี้ ยูเครนยังได้เปรียบในตลาดแห่งนี้ เนื่องจากจีนต้องการสินค้าที่ไม่ใช่เทคโนโลยีทางชีวภาพในการผลิต

การผลิตข้าวโพดและการส่งออกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นนี้เป็นผลมาจากธัญพืชเมล็ดลดยาชนิดอื่นมีการผลิตลดลง ประกอบกับยูเครนได้ปรับปรุงกำลังการผลิตข้าวโพดของประเทศ ปี 2019/20 คาดการณ์ว่าข้าวไรย์และข้าวโอ๊ต จะเป็นธัญพืชที่มีการผลิตน้อยและน้อยที่สุดตามลำดับตามสถิติของยูเครน ส่วนการผลิตข้าวบาร์เลย์จะมีความผันผวนมากขึ้น แต่ปริมาณการผลิตจะไม่สูงมากเท่าการผลิตข้าวโพด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเป็นผลดีต่อประเทศผู้นำเข้า เนื่องจากการส่งออกข้าวโพดของยูเครนที่ได้รับแรงผลักดันจากปริมาณการผลิตที่มากเกินไปจึงทำให้ข้าวโพดปรับลดลงเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ สหภาพยุโรปเป็นกลุ่มประเทศที่ได้ผลประโยชน์จากสถานการณ์ดังกล่าว การซื้อข้าวโพดจำนวนมากจากยูเครนทำให้สหภาพยุโรปกลายเป็นกลุ่มประเทศที่มีการนำเข้าข้าวโพดมากที่สุดในปี 2017/18 และคาดว่าจะเป็นอย่างนี้ต่อไปจนถึงปี 2019/20 จากรายงานผลผลิตธัญพืชชนิดอื่นที่อยู่ในเกณฑ์ดี ได้ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวโพดที่มีถิ่นกำเนิดจากทะเลดำ (กรุณาอ้างอิงกราฟราคาในส่วนของสถานการณ์ ธัญพืชเมล็ดลดยาที่จะกล่าวต่อไปในรายงานนี้) ทั้งนี้ แม้ว่าปี 2019/20 การผลิตข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์ของ

สหภาพยุโรปจะฟื้นตัวได้จากช่วงปีที่ผ่านมา แต่คงต้องติดตามว่าผู้นำเข้าในกลุ่มสหภาพยุโรปจะสามารถต้านทานข้าวโพดของยูเครนที่มีปริมาณมากและราคาถูกได้อย่างไรในปีที่จะถึงนี้

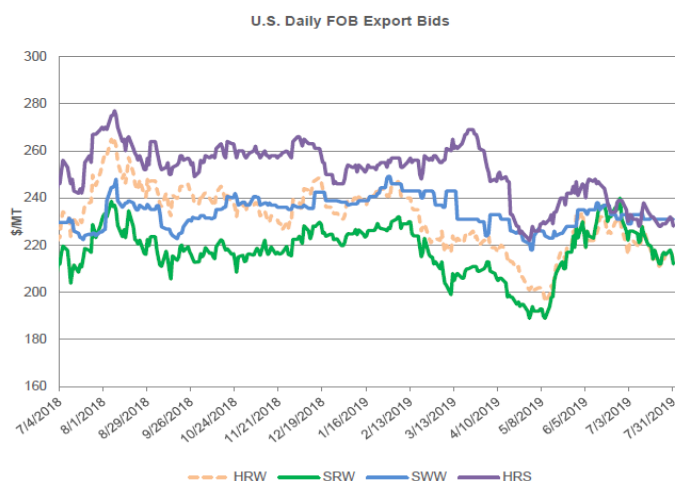
ข้าวสาลี

ภาพรวมสำหรับปี 2019/20

การผลิตข้าวสาลีของโลกมีปริมาณลดลงในเดือนสิงหาคม ส่วนใหญ่เกิดจากผลผลิตที่ลดลงในสหภาพยุโรป คาซัคสถาน รัสเซีย และตุรกี ด้านการค้าโลกจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากความต้องการนำเข้าข้าวสาลีของฟิลิปปินส์และตุรกี ส่วนการส่งออกที่เพิ่มขึ้นจากอาร์เจนตินา ยูเครน และสหรัฐอเมริกา ได้ชดเชยปริมาณการส่งออกที่ลดลงในสหภาพยุโรป คาซัคสถาน และรัสเซีย ด้านราคาหน้าฟาร์มเฉลี่ยของสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะปรับลดลง 0.20 เหรียญสหรัฐ เป็น 5.00 เหรียญสหรัฐ

ราคาข้าวสาลี

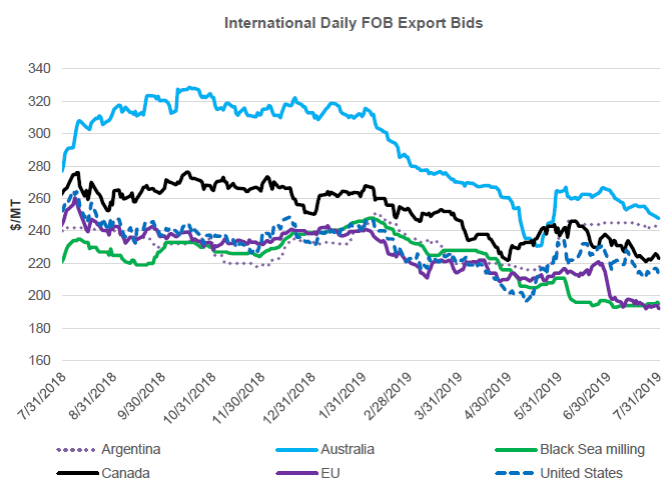
ราคตลาดสหรัฐอเมริกา: ราคาข้าวสาลีทุกเกรดปรับลดลงในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมเนื่องจากการเก็บเกี่ยวข้าวสาลีฤดูหนาวล่วงหน้าและข้าวโพดมีราคาตกต่ำ ราคาข้าวสาลีฤดูหนาวชนิดเมล็ดแข็งสีน้ำตาล (Hard Red Winter: HRW) ปรับลดลง 15 เหรียญสหรัฐต่อตัน เหลือ 212 เหรียญสหรัฐ ขณะที่ข้าวสาลีฤดูหนาวชนิดเมล็ดอ่อนสีน้ำตาล (Soft Red Winter: SRW) มีราคาลดลง 19 เหรียญสหรัฐ เหลือ 212 เหรียญสหรัฐ ข้าวสาลีฤดูใบไม้ผลิชนิดเมล็ดแข็งสีน้ำตาล (Hard Red Spring: HRS) มีราคาลดลง 11 เหรียญสหรัฐต่อตัน เหลือ 228 เหรียญสหรัฐ ข้าวสาลีฤดูหนาวชนิดเมล็ดอ่อนและมีสีอ่อน (Soft White Winter: SWW) มีราคาลดลง 2 เหรียญสหรัฐ เหลือ 231 เหรียญสหรัฐ ทำให้ SWW กลายเป็นข้าวสาลีที่มีราคาแพงที่สุดในบรรดาระดับเกรดต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ข้าวสาลี SWW ไม่ค่อยได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคามากนัก เนื่องจากเป็นข้าวสาลีชนิดที่มีการแข่งขันในตลาดต่างประเทศโดยตรงไม่มากนัก ซึ่งมีเพียงออสเตรเลียเป็นผู้ผลิตสำคัญ นอกจากนี้ SWW ไม่ได้ถูกใช้ทั่วไปสำหรับการผลิตอาหารสัตว์ ดังนั้นแรงกดดันจากราคาข้าวโพดที่ตกต่ำจึงไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อราคาของข้าวสาลีชนิดดังกล่าว

ราคาตลาดโลก: ภาพรวมราคาส่งออกปรับตัวลดลงระหว่างเดือนกรกฎาคม จากการเก็บเกี่ยวข้าวสาลีฤดูหนาวที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในประเทศผู้ส่งออกทางซีกโลกเหนือ ข้าวสาลี HRW ของสหรัฐอเมริกามีราคาต่ำลงอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นไปได้ดี และตลาดข้าวโพดในสหรัฐอเมริกากำลังอยู่ในช่วงอ่อนแอ ด้านราคาข้าวสาลีของสหภาพยุโรปมีการปรับลดลงเช่นกันในกลุ่มประเทศผู้ผลิตสำคัญที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตล่วงหน้า โดยเฉพาะฝรั่งเศส ส่วนข้าวสาลีจากบริเวณทะเลดำมีราคาลดลงเพียง 2 เหรียญสหรัฐต่อตัน จากความแห้งแล้งในรัสเซียที่ทำให้ผลผลิตต่อพื้นที่ลดลง นอกจากนี้การจำหน่ายของเกษตรกรอย่างช้า ๆ มีส่วนทำให้ราคาข้าวสาลีของรัสเซียแข็งแกร่งอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ราคาข้าวสาลีของออสเตรเลียและอาร์เจนตินาปรับลดลงเช่นกัน แต่ยังคงไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้ เนื่องจากปริมาณการผลิตที่มีไม่มาก

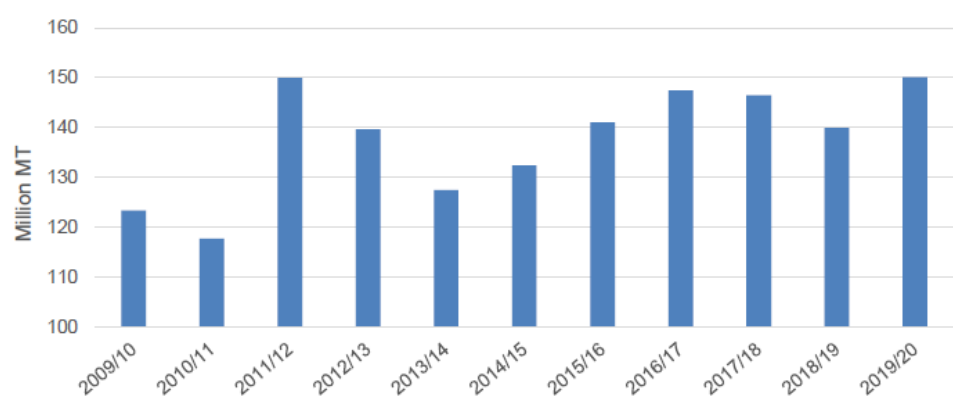
Month Ending	Argentina	Australia	Black Sea	EU	US
July	\$243	\$248	\$195	\$192	\$212
June	\$245	\$266	\$197	\$215	\$227
May	\$240	\$264	\$211	\$214	\$231

Month Ending Prices for Major Wheat Exporters
 Source: IGC
 *Note on FOB prices: Argentina- 12.0%, up river; Australia- average of APW; Fremantle, Newcastle, and Port Adelaide; Black Sea- milling; EU- France grade 1, Rouen; US- HRW 11.5% Gulf

ลักษณะตลาด

คาดการณ์ว่าการบริโภคข้าวสาลีเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์และส่วนเหลือ (Feed and Residual) ของโลก จะสูงสุดเป็นสถิติในปี 2019/20

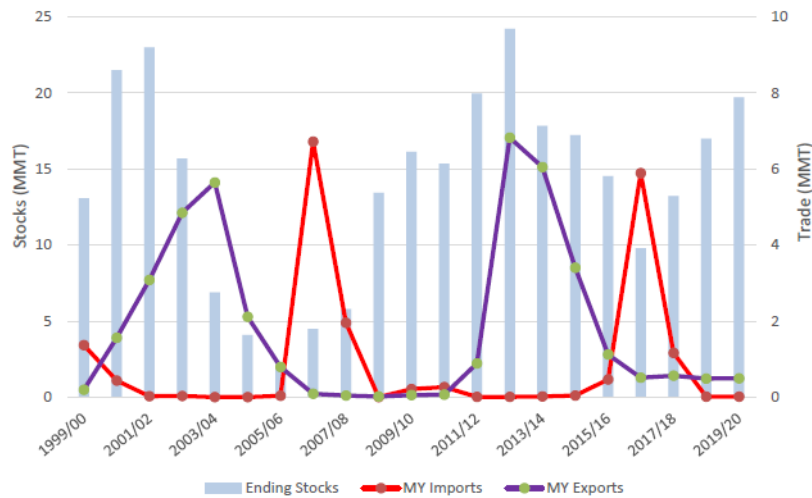
การบริโภคข้าวสาลีอาหารสัตว์และส่วนเหลือ¹ ของโลกคาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นจนมากที่สุดเป็นสถิติในปี 2019/20 โดยเป็นผลมาจากการผลิตของโลกที่มากขึ้นจนเป็นสถิติเช่นเดียวกัน รวมทั้งราคาข้าวสาลีสามารถแข่งขันได้ เมื่อเปรียบเทียบกับราคาข้าวโพด การบริโภคข้าวสาลีของโลกส่วนใหญ่มาจากความต้องการใช้เป็นอาหาร เมล็ดพืช และอุตสาหกรรม (Food, seed and industrial: FSI) เป็นหลัก ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีตามการเติบโตของจำนวนประชากรและเศรษฐกิจ ส่วนปริมาณการบริโภคข้าวสาลีเพื่อเป็นอาหารสัตว์จะมีความแปรผันมาก โดยขึ้นอยู่กับความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าวสาลีเปรียบเทียบกับธัญพืชอาหารสัตว์ชนิดอื่น ๆ โดยเฉพาะข้าวโพด

การผลิตข้าวสาลีที่เพิ่มขึ้นในระยะยาวมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนให้มีการนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ในตลาดจีนการผลิตข้าวสาลีในจีนที่เพิ่มขึ้นและการเติบโตของภาคปศุสัตว์ได้ทำให้การบริโภคข้าวสาลีเติบโตขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้มีแนวโน้มว่าจีนจะส่งออกข้าวสาลีสำหรับเป็นอาหารสัตว์ในสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งออกไปยังกลุ่มประเทศเขตตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการปศุสัตว์และการประมงขยายตัวอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อินโดนีเซียและไทย ซึ่งทั้งสองประเทศไม่ได้มีนโยบายอุดหนุนราคาข้าวโพดโดยตรง ทำให้เกิดแรงกระตุ้นของความต้องการใช้ข้าวสาลีเพื่อเป็นอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น ด้านรัสเซียและยูเครนที่มีผลผลิตข้าวสาลีจำนวนมากและราคาส่งออกสามารถแข่งขันได้ ทั้งสองประเทศจึงกลายเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวสาลีที่สำคัญของประเทศในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ทั้งนี้ ในระยะยาวมีแนวโน้มว่าการบริโภคข้าวสาลีเพื่อเป็นอาหารสัตว์และส่วนเหลือโดยรวมจะเติบโตขึ้น แต่ยังคงมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ในระยะสั้น โดยปริมาณการบริโภคในปี 2019/20 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 10 ล้านตัน จากปีที่ผ่านมา เนื่องจากการผลิตที่มากขึ้นจนกลายเป็นสถิติสูงที่สุดในปีนี้ โดยสหภาพยุโรปจะมีปริมาณการบริโภคข้าวสาลีเพื่อเป็นอาหารสัตว์เพิ่มสูงสุดจากปีที่ผ่านมา ปริมาณการใช้ข้าวสาลีในอาหารสัตว์ของสหภาพยุโรปได้ลดลงในปี 2018/19 จากปริมาณผลผลิตที่ลดลง ซึ่งจะกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี ทำให้ปริมาณการบริโภคอาหารสัตว์จะกลับมาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนการนำข้าวสาลีไปใช้เป็นอาหารสัตว์ในสหรัฐอเมริกาได้รับการคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากปริมาณการผลิตที่น้อยและความล่าช้าของผลผลิตข้าวโพด ทำให้ราคาข้าวสาลีสามารถแข่งขันได้มากขึ้นในภาคอาหารสัตว์ โดยเฉพาะช่วงฤดูร้อน ทั้งนี้ ปริมาณการนำข้าวสาลีไปใช้เป็นอาหารสัตว์ของสหรัฐอเมริกาหดตัวลงในช่วงปี 2017/18 และ 2018/19 จากปริมาณการผลิตในประเทศที่ลดลงและผลผลิตข้าวโพดมีจำนวนมาก นอกจากนี้การใช้ข้าวสาลีเพื่อเป็นอาหารสัตว์ในอินเดียคาดว่าจะสูงขึ้นในปีนี้จากการผลิตที่เพิ่มขึ้น เนื่องมาจากราคาข้าวโพดในประเทศปรับตัวสูงขึ้น กรณีดังกล่าวนี้เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยด้านราคาระหว่างข้าวสาลีและข้าวโพด ซึ่งจะผลักดันให้เกิดการนำข้าวสาลีไปใช้เป็นอาหารสัตว์มากขึ้นตลอดทั้งปีในปี

¹ สำหรับรายงานฉบับนี้ อาหารสัตว์และส่วนเหลือ 'feed and residual' จะระบุเพียงอาหารสัตว์ โดยนิยามของคำว่าอาหารสัตว์และเศษเหลือในรายงาน PSD Online หมายถึง "ปริมาณธัญพืชแห้งที่ถูกบริโภคโดยสัตว์ รวมถึงถูกใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ โดยใช้หน่วยวัดเป็นเมตริกตัน ในช่วงระหว่าง 12 เดือนของปีการตลาด นอกจากนี้ยังรวมถึงส่วนเหลือจากการบริโภคทั้งเศษเหลือทิ้ง ถูกขโมย สูญหาย และอื่น ๆ ที่ไม่ใช้การบริโภคสำหรับใช้เป็น FSI

ข้าวสาลีคงคลังของอินเดียกลับมาปริมาณเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ส่วนการส่งออกยังคงที่เนื่องจากมีราคาแพง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดีย (Government of India: GOI) ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายเพื่อแก้ปัญหา ด้านปริมาณการผลิตที่ส่งผลให้จำนวนสินค้าคงคลังมีความผันผวน และเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสถานะทางการค้าของ อินเดีย ตัวอย่างเช่น ในปี 2007 รัฐบาลอินเดียได้มีนโยบายสั่งห้ามส่งออกข้าวสาลีและยกเลิกภาษีนำเข้า ทำให้ข้าวสาลี ในประเทศล้นตลาด เมื่อปริมาณสินค้าคงคลังมากเกินระดับที่ต้องการ รัฐบาลจึงประกาศยกเลิกคำสั่งห้ามส่งออก และ ประมูลขายสินค้าคงคลัง ส่งผลให้การส่งออกเพิ่มขึ้นในปี 2012/13 ปริมาณสินค้าคงคลังจึงเริ่มกลับมาอยู่ในระดับ ที่ต้องการ อย่างไรก็ตาม ข้าวสาลีคงคลังที่มีอยู่เริ่มลดลงอีกครั้งในปี 2016 ทำให้รัฐบาลออกนโยบายยกเลิกภาษีนำเข้า และยกเลิกนโยบายดังกล่าวทันทีเมื่อปริมาณข้าวสาลีกลับมาอยู่ในระดับปกติ การนำเข้าคาดว่าจะมีปริมาณต่ำกว่า 20,000 ตัน จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลอินเดียในปี 2019 โดยการเพิ่มภาษีนำเข้าจากร้อยละ 30 เป็น ร้อยละ 40

ช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ประกอบกับนโยบายการเพิ่มราคาประกันขั้นต่ำ อย่างต่อเนื่อง ทำให้การผลิตเพิ่มขึ้นติดต่อกันหลายปี ในปี 2019/20 การผลิตข้าวสาลีของอินเดียมีปริมาณมากเป็นสถิติ ที่ 101 ล้านตัน และสินค้าคงคลังมีจำนวนมาก แม้ว่า อินเดียจะมีข้าวสาลีจำนวนมาก แต่คาดว่าจะการส่งออกจะ ไม่มากนัก เนื่องจากข้าวสาลีของอินเดียมีราคาสูงกว่าประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ ตลาดส่งออกปัจจุบันที่สำคัญคือประเทศ เพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น เนปาล ซึ่งเนปาลเองก็มีผู้ส่งออกรายอื่น ๆ เป็นทางเลือกด้วย แม้ว่าการบริโภคข้าวสาลีใน ประเทศจะเติบโตขึ้น แต่ปริมาณสินค้าคงคลังถูกคาดการณ์ว่าจะสูงถึง 20 ล้านตัน ซึ่งสูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2012/13 ที่อินเดียได้เปลี่ยนจากประเทศผู้นำเข้าข้าวสาลีสุทธิเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวสาลีสุทธิ จากการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่าง รวดเร็ว ประกอบกับรัฐบาลอินเดียได้ยกเลิกนโยบายสั่งห้ามการส่งออก ทำให้ต้องติดตามต่อไปว่าการส่งออกข้าวสาลี ของอินเดียจะกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งได้อย่างไรในสถานการณ์ด้านราคาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าจะไม่มีมาตรการสั่ง ห้ามส่งออก แต่ข้าวสาลีของอินเดียก็ยากที่จะแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากราคาที่ค่อนข้างสูง

TRADE CHANGES IN 2019/20 (1,000 MT)

Country	Attribute	Previous	Current	Change	Reason
Argentina	Exports	14,000	14,500	500	Larger crop
European Union	Exports	27,000	26,500	-500	Smaller production
Kazakhstan	Exports	7,500	6,500	-1,000	Reduced crop
Russia	Exports	34,500	34,000	-500	Smaller production
Ukraine	Exports	19,000	19,500	500	Larger Crop
United States	Exports	25,500	26,500	1,000	Reduced competition from the European Union and Russia
Philippines	Imports	7,200	7,400	200	Expectations of stronger demand
Turkey	Imports	5,500	6,000	500	Smaller domestic production

TRADE CHANGES IN 2018/19 (1,000 MT)

Changes Based on Trade Data

Country	Attribute	Previous	Current	Change
European Union	Exports	24,000	23,600	-400
Russia	Exports	36,000	35,700	-300
United States	Exports	26,300	26,069	-231
Algeria	Imports	7,200	7,500	300
Ethiopia	Imports	1,500	1,300	-200
Mexico	Imports	5,100	4,860	-240
Morocco	Imports	4,000	3,750	-250
Philippines	Imports	7,200	7,400	200
United States	Imports	3,750	3,503	-247

ข้าว**ภาพรวมสำหรับปี 2019/20**

การผลิตข้าวของโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้นในเดือนสิงหาคม แต่ยังมีปริมาณการผลิตต่ำกว่าปีที่ผ่านมา การผลิตที่เพิ่มขึ้นในเวียดนามและอิรักได้ชดเชยปริมาณการผลิตที่ลดลงในไทยและสหราชอาณาจักร ด้านการค้าข้าวของโลกถูกปรับลดลง เนื่องจากการนำเข้าที่ลดลงในอิรัก และการส่งออกที่ลดลงในประเทศไทย ส่วนการบริโภคมีการแก้ไขปริมาณประมาณการให้ลดลงในจีน ส่วนปริมาณสินค้าคงคลังจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ภาพรวมสำหรับปี 2018/19

การผลิตข้าวของโลกคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจนสูงที่สุดในสถิติ โดยการผลิตที่ลดลงในอินโดนีเซียและสหภาพยุโรปสามารถชดเชยได้จากการผลิตที่เพิ่มขึ้นในเนปาลและเวียดนาม การค้าทั่วโลกคาดว่าจะลดลงจากการลดปริมาณสั่งซื้อของจีน รวมถึงการส่งออกที่ลดลงของไทยและเวียดนาม

ราคาข้าว

ตลาดโลก: ช่วงเดือนที่ผ่านมาราคาส่งออกข้าวของไทยและเวียดนามมีความแตกต่างกันอย่างต่อเนื่อง โดยราคาข้าวไทยปรับเพิ่มสูงสุดในรอบปี ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามลดลงมากที่สุดในรอบเกือบ 3 ปี โดยทั่วไปแล้วข้าวหอมมะลิ 5 เปอร์เซ็นต์ของเวียดนามจะมีราคาสูงกว่าข้าวหอมมะลิไทยเกรด B แต่ในปีนี้มีมีความแตกต่างของราคามากขึ้น ซึ่งต่างกันมากที่สุดในรอบเกือบ 6 ปี จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ การส่งออกข้าวไทยลดลง

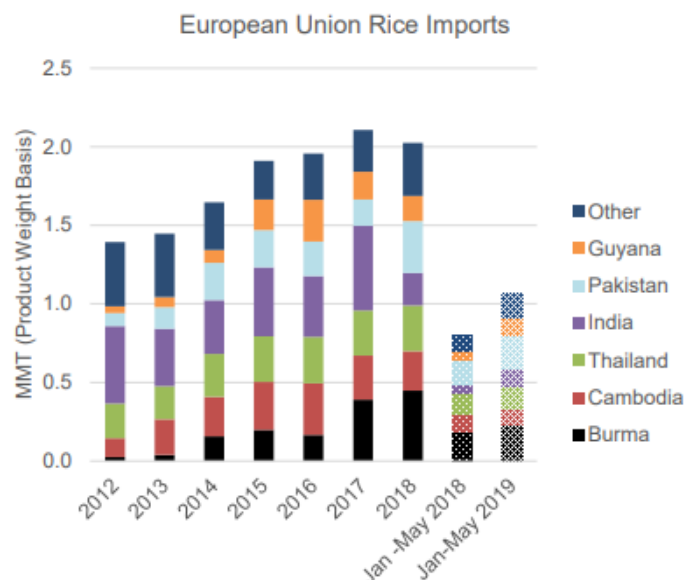
นอกจากนี้อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามตกต่ำในปีนี้เป็นปริมาณความต้องการจากจีนลดลง เวียดนามส่งออกข้าวไปยังจีนลดลงกว่าร้อยละ 75 ในครึ่งปีแรก เมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งออกในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ การส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ที่เพิ่มขึ้นได้ช่วยพยุงสถานการณ์ แต่ยังคงมีความไม่แน่นอนของราคาที่ได้ลดลงอีกครั้งในสัปดาห์ที่ผ่านมา

ในทางกลับกันราคาข้าวไทยได้ปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากความแห้งแล้งที่อาจจะกระทบต่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตในฤดูกาลปัจจุบัน นอกจากนี้การแข็งตัวของค่าเงินบาทได้ส่งผลให้ภาพรวมราคาข้าวไทยเพิ่มสูงขึ้น

ลักษณะตลาด

สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น แต่ประเทศผู้ส่งออกมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากมาตรการปกป้องทางภาษี

แม้ว่าสหภาพยุโรปจะมีการยื่นคำร้องขอใช้มาตรการปกป้องทางภาษีกับเมียนมาร์และกัมพูชา แต่การนำเข้าข้าวของสหภาพยุโรปกลับเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้สหภาพยุโรปกลายเป็นผู้นำเข้าที่มีปริมาณการนำเข้ามากเป็นอันดับสามของโลกตลอดมา

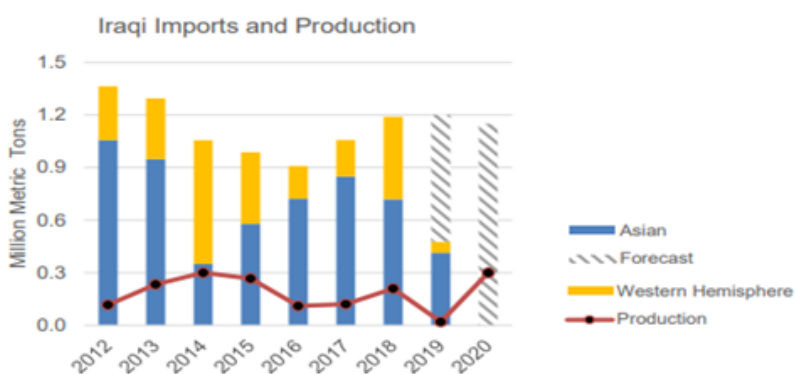
จากปริมาณการผลิตสินค้าที่คงที่ ทำให้ความต้องการบริโภคข้าวของสหภาพยุโรปได้รับการตอบสนองโดยข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งปริมาณนำเข้าในปัจจุบันมากกว่าการผลิตข้าวสารเล็กน้อย

การเติบโตของการนำเข้าข้าวของสหภาพยุโรปในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เกิดจากการสั่งซื้อข้าวจากเมียนมาร์และกัมพูชาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทั้งสองประเทศได้รับประโยชน์จากมาตรการสิทธิพิเศษทางการค้า Everything but Arms ซึ่งเป็นนโยบายที่ช่วยเหลือประเทศที่มีการพัฒนาระดับต่ำสุดให้สามารถส่งสินค้าไปยังสหภาพยุโรปได้โดยปลอดภาษีนำเข้า ซึ่งภายหลังจากข้อตกลงการเปลี่ยนผ่านสำหรับสินค้าข้าวที่สิ้นสุดเมื่อปี 2006 การนำเข้าข้าวจากกัมพูชาและเมียนมาร์ได้ขยายตัวจากปริมาณที่น้อยมากกลายเป็นกว่า 700,000 ตัน ซึ่งมากกว่า 1 ใน 3 ของปริมาณการนำเข้าของสหภาพยุโรปในปี 2018

ในเดือนมกราคม 2019 สหภาพยุโรปได้พิจารณาแล้วว่า การนำเข้าข้าวสายพันธุ์อินดิกาจากทั้งสองประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญได้สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจของผู้ผลิตในประเทศ ด้วยเหตุนี้ สหภาพยุโรปจึงนำมาตรการภาษีนำเข้าข้าวกลับมาใช้อีกครั้งสำหรับทั้งสองประเทศ ซึ่งอัตราภาษีที่กำหนด คือ 175 ยูโรต่อตัน ในปี 2019 และจะลดลงเป็น 150 และ 125 ยูโรต่อตัน ในปี 2020 และ 2021 ตามลำดับ ทำให้กัมพูชาและเมียนมาร์ต้องเผชิญกับการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้นจากประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ ในตลาดสหภาพยุโรป

ข้อมูลของสหภาพยุโรปตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมแสดงให้เห็นว่า ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น 1 ใน 3 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ขณะที่การนำเข้าข้าวจากกัมพูชาลดลงร้อยละ 14 ส่วนการนำเข้าจากเมียนมาร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 และทั้งสองประเทศยังคงเป็นประเทศผู้ส่งออกหลักของสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งทางการตลาดของทั้งสองประเทศได้ลดลง เนื่องจากสหภาพยุโรปนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจากการกำหนดมาตรการปกป้องทางภาษี ทำให้ข้าวจากประเทศอื่นสามารถแข่งขันในตลาดสหภาพยุโรปได้มากขึ้น ไม่เพียงเฉพาะผู้ส่งออกหลักของโลกอย่าง ไทย อินเดีย ปากีสถาน และกายอานา เท่านั้น แต่รวมถึงผู้ส่งออกรายใหม่ในตลาดแห่งนี้ อย่างอาร์เจนตินา ปารากวัย และจีน ด้านสหรัฐอเมริกายังคงมีปริมาณการส่งออกเกือบ 60,000 ตันต่อปี โดยเป็นการส่งออกไปยังสหราชอาณาจักรเป็นส่วนใหญ่ และคาดว่าสหภาพยุโรปจะนำเข้าข้าวจำนวน 2.1 ล้านตัน ในปี 2019 คิดเป็นน้ำหนักข้าวที่ผ่านการสี

การนำเข้าข้าวของอิรักลดลงจากการเพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นในประเทศ

จากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกข้าว ทำให้พื้นที่ปลูกข้าวของอิรักในปี 2019/20 กลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งและปริมาณการผลิตคาดว่าจะสูงเป็นสถิติ ขณะที่การนำเข้าในปี 2020 จะลดลงจากปี 2019 ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่วนแบ่งการตลาดข้าวของอิรักได้มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ส่งออกเอเชียและผู้ส่งออกจากตะวันตก ในกลุ่มผู้ส่งออกจากเอเชียที่สำคัญ ส่วนแบ่งการตลาดของไทยลดลงอย่างมากในปี 2014 ขณะที่ส่วนแบ่งการตลาดของอินเดียและเวียดนามกลับเพิ่มขึ้น ด้านผู้ส่งออกจากตะวันตก สหรัฐอเมริกา อูรุกวัย และอาร์เจนตินา มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้ส่งออกที่สำคัญของอิรัก นอกจากนี้ข้าวของปารากวัยได้เข้าสู่ตลาดแห่งนี้แล้วเช่นกัน แม้ว่าการนำเข้าจากประเทศผู้ส่งออกแถบซีกโลกตะวันตกได้ลดลงอย่างมากในปี 2019 แต่การส่งออกของสหรัฐอเมริกายังคงมีปริมาณมาก

TRADE CHANGES IN 2020 (1,000 MT)

Country	Attribute	Previous	Current	Change	Reason
China	Imports	3,400	3,300	-100	Abundant domestic supplies reduce import demand
Iraq	Imports	1,350	1,150	-200	Significantly bigger area and higher yield result in a larger crop, reducing demand for foreign rice
Thailand	Exports	9,700	9,500	-200	Dry conditions expected to result in a smaller crop, reducing exportable supplies

TRADE CHANGES IN 2019 (1,000 MT)

Country	Attribute	Previous	Current	Change	Reason
China	Imports	3,400	3,250	-150	Lower purchases from nearby countries
European Union	Imports	2,000	2,100	100	Large purchases during first half of the year
Iraq	Imports	1,300	1,200	-100	Larger crop and slow pace of tendering to date
South Africa	Imports	1,100	1,000	-100	Reduced parboiled shipments from Thailand
India	Exports	12,000	11,800	-200	Slower pace of shipments in recent months
Thailand	Exports	9,200	9,000	-200	High prices relative to other exporters

รัฐพืชเมล็ดหยาบ

ภาพรวมสำหรับปี 2019/20

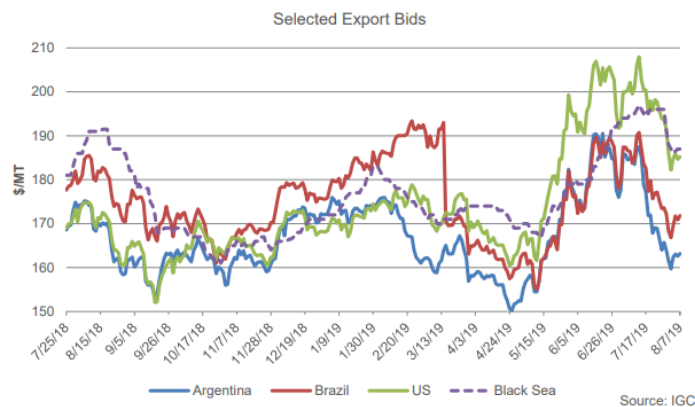
คาดการณ์การผลิตข้าวโพดของโลกจะเพิ่มขึ้นจากการผลิตของยูเครนและสหรัฐอเมริกา ด้านการค้าเพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมาจากการนำเข้าจำนวนมากของสหภาพยุโรปและอินโดนีเซีย ส่วนการส่งออกที่เพิ่มขึ้นของยูเครนได้ชดเชยการส่งออกที่ลดลงของรัสเซีย ราคาเฉลี่ยข้าวโพดประจำฤดูการของสหรัฐอเมริกาจะลดลง 0.10 เหรียญสหรัฐต่อบุชเชล เป็น 3.60 เหรียญสหรัฐต่อบุชเชล

ภาพรวมสำหรับปี 2018/19

การผลิตข้าวโพดของโลกจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในเดือนนี้จากการผลิตที่เพิ่มขึ้นของสหภาพยุโรปและประเทศไทย ส่วนการค้าจะเพิ่มขึ้นจากการส่งออกของอาร์เจนตินา บราซิล และสหภาพยุโรป ซึ่งมากกว่าการส่งออกออกที่ลดลงของเซอร์เบีย แอฟริกาใต้ และสหรัฐอเมริกา ราคาเฉลี่ยประจำฤดูการของสหรัฐอเมริกาไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ 3.60 เหรียญสหรัฐต่อบุชเชล

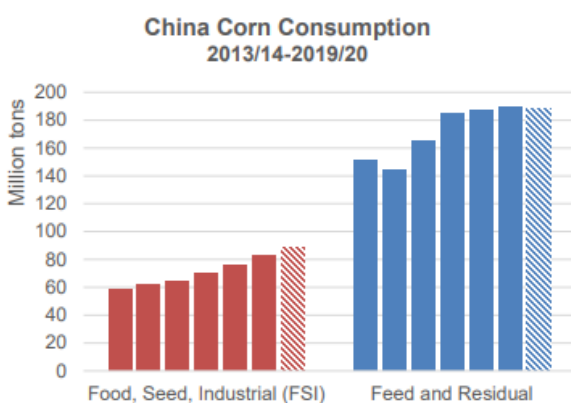
ราคาข้าวโพด

ตลาดโลก : จากรายงาน World Agricultural Supply and Demand Estimates (WASDE) เดือนกรกฎาคม ราคาประมูลของสหรัฐอเมริกาตกลง 15 เหรียญสหรัฐต่อตัน เป็น 185 เหรียญสหรัฐต่อตัน เนื่องจากความต้องการที่ลดลงของต่างประเทศ ขณะที่สภาพอากาศที่ดีส่งผลให้การผลิตคาดว่าจะเพิ่มขึ้น ราคาประมูลของผู้ส่งออกรายอื่นก็ได้ลดลงด้วยเช่นกัน เนื่องจากปริมาณสินค้าที่มีมากในตลาด ราคาข้าวโพดของอาร์เจนตินาตกลง 22 เหรียญสหรัฐต่อตัน เป็น 163 เหรียญสหรัฐ และราคาของบราซิลลดลง 14 เหรียญสหรัฐต่อตัน เป็น 172 เหรียญสหรัฐ ราคาจากประเทศบราซิลทะเลดำลดลง 8 เหรียญสหรัฐต่อตัน เป็น 187 เหรียญสหรัฐ ซึ่งเมื่อไม่นานมานี้ราคาข้าวโพดได้ฟื้นจากช่วงตกต่ำในต้นเดือนสิงหาคม เนื่องจากผู้ขายได้มีการปรับฐานะให้เสมอกันก่อนการเผยแพร่รายงาน WASDE เมื่อเดือนสิงหาคม

ลักษณะตลาด

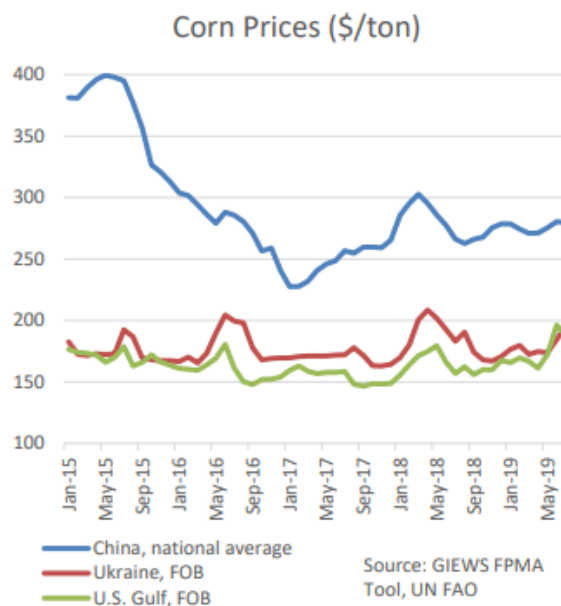
China's Total Corn Consumption to Rise

สำหรับปี 2019/20 การบริโภคข้าวโพดของจีนคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปริมาณการใช้สำหรับเป็นอาหารเมล็ดพันธุ์ และอุตสาหกรรม (Food Seed Industrial: FSI) โดย FSI คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของการบริโภคข้าวโพดทั้งหมด ส่วนสัดส่วนที่เหลือคือการใช้สำหรับอาหารสัตว์และส่วนเหลือ ซึ่งคาดว่าจะลดลงอย่างมากจากการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกา รวมทั้งการบริโภคโปรตีนในประเทศมีการเติบโตคงที่ โดยนับจากการระบาดของ

โรคอหิวาต์แอฟริกาครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2018 ก็มีการตรวจพบโรคเกือบทุกจังหวัดของจีน ซึ่งความพยายามในการควบคุมและกำจัดโรคได้ทำให้ความต้องการใช้ข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารสัตว์ลดลง ถึงแม้ว่าจะมีการคาดการณ์ว่าการเติบโตของอุตสาหกรรมสัตว์ปีกจะช่วยบรรเทาการลดลงของปริมาณการบริโภคข้าวโพดลงได้บ้างก็ตาม ด้านการบริโภคสำหรับ FSI คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการใช้ในภาคอุตสาหกรรม

นับตั้งแต่การประมูลข้าวโพดจากแหล่งสำรองที่เริ่มในปี 2016 รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของจีนได้พยายามส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปข้าวโพดในประเทศด้วยนโยบายสนับสนุนมากมาย เช่น การลดราคาขายและเงินอุดหนุนด้านการขนส่ง รวมถึงการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามปริมาณงาน แม้ว่าจะมีข้อมูลสาธารณะด้านการผลิตไม่มากนัก แต่การส่งออกผลิตภัณฑ์ข้าวโพด²ที่เพิ่มขึ้นได้แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ข้าวโพดในการแปรรูปมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้นโยบายการผสมน้ำมันเชื้อเพลิงเอทานอล³ กับแก๊สโซลีนมีส่วนทำให้การใช้ข้าวโพดเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งปริมาณความต้องการใช้สำหรับการแปรรูปในอุตสาหกรรมสามารถอธิบายให้เห็นถึงสาเหตุที่ราคาข้าวโพดปรับสูงขึ้น แม้ว่าการระบาดของโรคโควิด-19 จะส่งผลต่อความต้องการใช้เป็นอาหารสัตว์ก็ตาม

TRADE CHANGES IN 2019/20 (1,000 MT)

Country	Commodity	Attribute	Previous	Current	Change	Reason
Argentina	Barley	Exports	2,700	3,000	300	Larger crop
European Union	Barley	Exports	6,000	5,500	-500	More barley feeding; smaller crop
	Corn	Imports	20,000	21,000	1,000	Smaller wheat crop
Indonesia	Corn	Imports	400	800	400	Smaller crop
Kazakhstan	Barley	Exports	1,900	1,600	-300	Smaller crop
Russia	Corn	Exports	5,000	4,700	-300	Smaller crop
Saudi Arabia	Barley	Imports	8,500	8,000	-500	Carry-over change
Serbia	Corn	Exports	2,000	2,200	200	Larger crop
Ukraine	Barley	Exports	4,200	4,400	200	Larger crop
	Corn	Exports	28,000	30,000	2,000	Record crop

² รวมแป้งข้าวโพด (corn starch (HS110812)) and กากแป้งข้าวโพด (residues of starch (HS230310))

³ เดือนกันยายน 2017 รัฐบาลจีนได้ประกาศเป้าหมายการผสมเชื้อเพลิงเอทานอลให้ได้ร้อยละ 10 กับเชื้อเพลิงยานพาหนะทั่วประเทศภายในปี 2020 ปัจจุบันสัดส่วนการผสมอยู่ที่ร้อยละ 2 ร้อยละเอียดยังเพิ่มเติมได้ที่ รายงาน FAS GAIN 2019 China Biofuels

TRADE CHANGES IN 2018/19 (1,000 MT)

Country	Commodity	Attribute	Previous	Current	Change	Reason
Algeria	Corn	Imports	4,400	4,800	400	Large purchases from Argentina in June
Argentina	Corn	Exports	31,000	32,000	1,000	Strong foreign demand and competitive prices
Brazil	Corn	Exports	34,000	37,500	3,500	Record June shipments and competitive prices
Canada	Corn	Imports	2,200	2,400	200	Trade to date
European Union	Corn	Exports	2,500	3,300	800	Trade to date
Indonesia	Corn	Imports	800	1,000	200	Trade to date
Iran	Barley	Imports	3,000	3,200	200	Trade to date
Japan	Corn	Imports	15,500	15,800	300	Faster pace of trade
Korea, South	Corn	Imports	10,200	10,400	200	Faster pace of trade
	Barley	Imports	7,600	7,200	-400	Slower pace to date
Saudi Arabia	Corn	Imports	5,000	4,500	-500	Smaller shipments from the United States in June-July
Serbia	Corn	Exports	2,700	2,400	-300	Slower pace of trade
South Africa	Corn	Exports	1,600	1,000	-600	Smaller shipments of yellow corn to date
						Slower shipments during June-July; greater anticipated competition through September
United States	Corn	Exports	53,500	51,000	-2,500	
Zambia	Corn	Exports	300	600	300	Reflecting the removal of the export ban

ที่มา:

Grain: World Markets and Trade August 2019 โดย USDA Foreign Agriculture Service

<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/grain.pdf>